

Euroopa lepinguõiguse konverents

7.–8. juuni 2013

Santiago de Compostela, Hispaania

Ants Kull, tsiviilkolleegiumi esimees

Konverents oli pühendatud lepinguõiguse ja omandiõiguse vahekorra küsimustele. Käsitlemist leidsid erinevused õiguskordades, mis seonduvad lepingu- ja omandiõiguse vahekorra küsimustega. Põhjalikuma vaatluse all olid Prantsuse ja Saksa õiguskordade erinevused. Lepinguõigus annab Saksa õiguses ootuse saada omanikuks, asjaõigus teeb omanikuks (maa ja leping on lahutatud). Prantsuse õiguses maa ja leping lahutatud ei ole. Omandiõiguse puhul on omanikul nõuded kogu maailma vastu, et hoidutakse omandi kahjustamisest. Lepinguõigus seob vaid lepingupooli. Huvipakkuvad olid omandi- ja lepinguõiguse probleemide käsitlemised seoses tänapäeva digitaalse maailmaga (omandi defüsiliseerumisega kaasnevad probleemid).

Digitaalse lepingu problemaatika. Internet on lepingu- ja omandiõiguse „väljutanud“ riigipiiridest.

Euroopa õiguse mõjud lepingu- ja omandiõigusele. Avaliku õiguse mõju eraõigusele suureneb jätkuvalt. Seonduvalt üleilmse majandus- ja finantskriisiga käsitleti pandiõigust. Esitati väide, et majandus- ja finantskriis sai alguse tänu tagatissüsteemide ebakindlusele. Registrisüsteemid ei onud enam usaldusväärsed ja pandid enam ei taganud laene. Sellistes õigussüsteemides osutus võimalikuks ka maa „varastamine“ (USA). Võrdluseks toodi Saksa registritesüsteem kui süsteem, milles on korralagedus välistatud ja seega puudub ka pinnas finantskriisi tekkimiseks. Vajalik on tagada ametlike registrite usaldusväärsus ja vältida „asjaõiguse nõrgenemine“. Viimast oleks vaja silmas pidada ka meil, kui kaalutakse registrisüsteemi muutmist.

Käsitleti ka n-ö võlakaitse probleeme. Intensiivne võla- või võlgniku kaitse võib viia võlausaldaja (pankade) õiguste rikkumisele, mis omakorda võib kaasa tuua äraarvatuid kogu ühiskonda puudutavaid finantsmajanduslikke tagajärgi. Kogu konverentsi taustal tasuks täiendavalt analüüsida ka meie garantiid puudutavat kohtupraktikat.